

Kvalitetsrapport: Elevers utveckling mot målen 2023-2024

Anpassad gymnasieskola

**Gymnasie- och
vuxenutbildningsförvaltningen**
Kvalitets- och
utvecklingsavdelningen

Upprättad: 2024-09-11
Diariernr: GYVF-2024-3826
Ansvarig: Utbildningschef

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Uppföljning av skolans uppdrag	3
2 Anpassad gymnasieskola	4
2.1 Rektorns ansvar	4
2.2 Organisation och utbud	5
3 Likvärdighet	5
3.1 Likvärdighet i lokaler och utrustning	6
3.2 Likvärdighet i tillgång till studie- och yrkesvägledning	7
3.3 Likvärdighet i elevhälsa.....	8
3.4 Skolornas arbete med likvärdighet.....	8
4 Kunskaper, bedömning och betyg	10
4.1 Elevens lärande och personliga utveckling.....	10
4.2 Extra anpassningar	14
4.3 Särskilt stöd och åtgärdsprogram	16
4.4 Resultat och analys.....	17
4.4.1 Individuella programmet.....	18
4.4.2 Nationella programmen.....	18
5 Utbildningsval – arbete och samhällsliv	19
5.1 Resultat.....	22
6 Avslutande kommentarer	23
6.1 Organisation och utbud.....	23
6.2 Fortsatt utveckling av det kompensatoriska uppdraget.....	24
6.3 Elevens väg ut i sysselsättning	24
6.4 Skolornas identifierade utvecklingsområden inför läsåret.....	26
6.4.1 Närvarofrämjande och trygghetsskapande arbete.....	26
6.4.2 Formativt lärande	27
6.5 Skolornas identifierade utvecklingsområden för läsåret 2024/2025	28
Bilaga 1	30

1 Inledning

Skollagen¹ slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Vidare ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Anpassad gymnasieskola ska bidra till elevernas allsidiga utveckling. Skolan har uppgiften att överföra värden, förmedla kunskaper och förbereda eleverna för att arbeta och verka i samhället.²

1.1 Uppföljning av skolans uppdrag

Ett systematiskt kvalitetsarbete ska, enligt skollagen³, genomföras både på huvudmannanivå och på enhetsnivå. Huvudmannens ansvar innebär bland annat att fördela resurser och organisera verksamheten utifrån lokala förutsättningar samt systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.⁴

Rapporten **Elevers utveckling mot målen** för anpassad gymnasieskola läsåret 2023/2024, utgår från 3 kap. skollagen och analyserar nämndens arbete med kommunfullmäktigemålen inom målområdena **En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga** och **En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt**. I rapporten ingår att följa upp måluppfyllelsen, verksamheternas arbete med ledning och stimulans⁵, elev och vårdnadshavares löpande information om elevens utveckling⁶, elevens tillgång till extra anpassningar⁷ och särskilt stöd⁸ samt verksamheternas arbete med

¹ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

² Läroplan (GySär13) för anpassade gymnasieskolan - Skolverket

³ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 4 kap 3 §

⁴ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 2 kap 8 §

⁵ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 2 §

⁶ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 3 §

⁷ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 5 §

⁸ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 5 och 7 §§

åtgärdsprogram⁹. Rapporten följer vidare upp skolornas arbete med likvärdighet och pedagogiskt stöd.¹⁰

Den anpassade gymnasieskolans demokratiuppdrag och värdegrundsuppdrag har redovisats i rapporten **Elevers upplevelse av sin utbildning** (GYVF-2024-2245). **Avbrott och genomströmning** har presenterats i separat promemoria (GYVF-2024-3759).

2 Anpassad gymnasieskola

Malmö stad erbjuder anpassad gymnasieskola i kommunal regi på tre skolenheter: Malmö Idrottsgymnasium, Malmö Restaurangskola och Valdemarsro gymnasium. Sammantaget studerade 251 elever vid de tre skolorna 2023/2024.

Malmö Idrottsgymnasium och Malmö Restaurangskola bedriver nationella program medan Valdemarsro gymnasium bedriver utbildning inom såväl nationella program som det individuella programmet. Utöver skolverksamheten har Valdemarsro gymnasium även korttidstillsyn enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)¹¹ elever inom anpassad gymnasieskola i Malmö.

2.1 Rektorns ansvar

Rektor har, som pedagogisk ledare och chef för den anpassade gymnasieskolan, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna.¹²

I rektors arbete ingår att säkerställa att lärare och annan personal får möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig

⁹ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 9 §

¹⁰ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 1-2 kap

¹¹ LSS är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor. Lagens syftar till att personer med omfattande och varaktiga funktionshinder ska få den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de ska kunna påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra. LSS ger rätt till tio insatser för särskilt stöd och särskild service som människor kan behöva utöver det som de kan få genom annan lagstiftning. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger.

¹² SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 4 kap 4 §

av sin kunskap samt lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹³ I föreliggande rapport presenteras rektors ansvar utifrån kapitel 2 i läroplanen under följande rubriker i rapporten: 3.1, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3 och 5.

2.2 Organisation och utbud

Nämnden främjar elevers lärande, utveckling och förberedelse för livet som samhällsmedborgare genom att erbjuda ett brett utbud av program. 2023/2024 erbjöds fem av nio möjliga nationella program¹⁴ i de kommunala anpassade gymnasieskolorna, vilket visas i tabell 1. Valdemarsro gymnasium erbjuder även individuellt program för elever som behöver en utbildning som är anpassad efter de egna förutsättningarna.

Tabell 1. Nationella program på Malmö stads anpassade gymnasieskolor samt antal elever per program under läsåret 2023/2024 (källa: Malmö stad).

	Antal elever
Malmö Idrottsgymnasium	23
Programmet för hälsa, vård och omsorg	23
Malmö Restaurangskola	28
Programmet för hotell, restaurang och bageri	28
Valdemarsro gymnasium	200
Programmet för administration, handel och varuhantering	25
Programmet för hälsa, vård och omsorg	17
Programmet för estetiska verksamheter	22
Programmet för fastighet, anläggning och byggnation	29
Individuella programmet	107
Totalt	251

3 Likvärdighet

Alla elever ska, enligt skollagen, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning. Utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas.¹⁵ Elever ska ges stöd och stimulans, så att de utvecklas så långt som möjligt. En

¹³ Läroplan (GySär13) för anpassade gymnasieskolan - Skolverket

¹⁴ Följande program erbjuds inte: Programmet för fordonsvård och godshantering; Programmet för hantverk och produktion; Programmet för samhälle, natur och språk; samt Programmet för skog, mark och djur.

¹⁵ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 1 kap 8 §, 9 §

strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.¹⁶

Läroplanen tydliggör att en likvärdig utbildning innebär att undervisningen utformas utifrån hänsyn till elevers olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå.¹⁷ Undervisningen utformas för att möta eleven utifrån förkunskaper och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för elever med funktionsnedsättning. Vidare ska skolan aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt.

3.1 Likvärdighet i lokaler och utrustning

Lokaler och utrustning ska, enligt skollagen¹⁸, vara ändamålsenliga och bidra till att verksamheten uppfyller syftet med utbildningen. Rektor ansvarar enligt läroplanen¹⁹ för att:

- utbildningen utformas så att alla elever [...] får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg.

De anpassade gymnasieskolorna inom förvaltningen arbetar utifrån Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) tillgänglighetsmodell. I modellen synliggörs hur förutsättningar för lärande sker när fysisk, pedagogisk och social miljö samspelar utifrån elevens behov att tillgodogöra sig utbildningen.

Den fysiska miljön berör bland annat rum för lärande, ljudmiljö och visuell miljö. Samtliga anpassade gymnasieskolor har ett bemannat bibliotek.²⁰

¹⁶ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

¹⁷ Läroplan (GySär13) för anpassade gymnasieskolan - Skolverket

¹⁸ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 2 kap. 35 §

¹⁹ Läroplan (GySär13) för anpassade gymnasieskolan - Skolverket

²⁰ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 2 kap. 36 §

Tabell 2 Lokaler och utrustning

Område	Lokaler och utrustning
Syfte:	<ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa tillgång av läromedel, lärverktyg, skolbibliotek och digitala verktyg utifrån elevens behov och utbildningens syfte. • Säkerställa tillgång av ändamålsenliga lokaler och utrustning utifrån elevens behov och utbildningens syfte.
Lokaler och utrustning	<ul style="list-style-type: none"> • Skolbibliotek och utvecklat samarbete med Malmö stads bokbuss (Valdemarsro gymnasium). • Avskalade lokaler för yrkesämnena för en lättillgänglig och säker undervisningsmiljö. • Lokaler med större yta per elev på det individuella programmet samt specialanpassningar utifrån elevernas olika behov. • Fullskalig idrottshall, anpassat gym, två rörelserum med taklift, bildsal, textil- och träslöjdsal, verkstad, musikstudio och studio för digitalt skapande. • Träningslägenheter för undervisning på både nationella program och individuellt program. • Anpassade utemiljöer för olika behov och förutsättningar
Digitala verktyg	<ul style="list-style-type: none"> • Tillgång till datorer samt moderna och kvalitativa digitala resurser, verktyg och system. • En enhet per elev och digitala skärmar.

3.2 Likvärdighet i tillgång till studie- och yrkesvägledning

Elevers rätt till likvärdighet i tillgång till studie- och yrkesvägledning tydliggörs i skollagen.²¹ Alla elever ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

²¹ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 1 kap § 2

Studie- och yrkesvägledning spelar en central roll i att stärka individens valkompetens och lotsa denne vidare inom utbildningsverksamhet eller till arbete. Samtliga skolor har tillgång till en studie- och yrkesvägledare.

3.3 Likvärdighet i elevhälsa

Skollagen fastslår att det ska finnas elevhälsa för eleverna i den anpassade gymnasieskolan.²² Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.²³ Det ska finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och personal med kompetens att tillgodose specialpedagogiska insatser.

Den medicinska elevhälsan erbjuder varje elev i den anpassade gymnasieskolan minst ett hälsobesök som innefattar en allmän hälsokontroll samt vaccinationer enligt nationella vaccinationsprogrammet. Elever får vid behov hjälp av den medicinska elevhälsan för enkla sjukvårdsinsatser. Den medicinska elevhälsan är en egen verksamhetsgren inom skolan.²⁴

Inom gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen är skolläkare och psykologer anställda centralt på avdelning för elevhälsa och samordning (EoS) med avdelningschef som närmaste chef.

3.4 Skolornas arbete med likvärdighet

I detta avsnitt beskrivs hur skolorna arbetar och organiserar för likvärdighet. Avsnittet behandlar rektors ansvar, enligt läroplanen, för att:

- undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd och andra stödåtgärder som de behöver.

De anpassade gymnasieskolorna har tillgång till elevhälsans samtliga funktioner. Skolledningen vid samtliga skolor träffar elevhälsoteamet (EHT) och studie- och yrkesvägledare (SYV) varje vecka för att diskutera elever med behov av stöd. Elevhälsans personal följer på veckobasis upp elevärenden på individ eller gruppnivå.

²² SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 2 kap 25 §

²³ SFS 2010:569. Smittskyddslagen. Stockholm: Socialdepartementet.

²⁴ SFS 2010:800 Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet samt SFS 2004:168. Smittskyddslagen. Stockholm: Socialdepartementet.

Tabell 3 Personalstatistik elevhälsa per skola, antal tjänster

	Malmö Idrotts- gymnasium	Malmö Restaurangskola	Valdemarsro gymnasium
Elevhälsa ²⁵	..	0,6	..
Kurator	0,2	..	2,4
Skolsköterska	0,2	..	1,0
Specialpedagog	0,2	..	1,5
Studie- och yrkesvägledare ²⁶	0,2	0,17	1,0

EHT gör en samlad analys av årets elevhälsoinsatser utifrån de prioriterade insatser som genomförts. Utöver det gör varje profession en analys av sitt specifika område utifrån de elevärenden som behandlats exempelvis frånvaroutredningar, åtgärdsprogram, hälsosamtal, skolbyten och programbyten. I tabell 4 redogörs kortfattat för de områden skolorna arbetat med för att stärka likvärdigheten, syftet med arbetet samt pågående insatser.

Tabell 4 Likvärdig utbildning

Område	Likvärdig utbildning
Syfte	<ul style="list-style-type: none"> Säkerställa att alla elever får utvecklas i förhållande till läroplanens mål
Insatser och genomförande: Digitalisering	<ul style="list-style-type: none"> Kommunikationskarta som individanpassas efter situation och lektionsinnehåll (en enhet per elev). Gemensamma strukturer på storbild, vilket bidrar till att elever kan svara på frågor, oavsett talförmåga. Undervisning som går att följa även när elev behöver sitta avskilt. Kommunikationsverktyg som ökar elevens delaktighet och självständighet. Variation i undervisningen med hjälp av digitala verktyg.

Skolorna arbetar och organiserar för ett förebyggande elevhälsoarbete på olika sätt. På skolorna har elevhälsoteamen veckomöten med genomgång av det hälsofrämjande och förebyggande arbetet samt månadsmöten med fokus på strategier kring utveckling av arbetssätt.

²⁵ För Malmö Restaurangskola är uppdelningen på yrkesnivå inte tillgänglig. Därmed redovisas kurator, skolsköterska och specialpedagog under ”elevhälsa”.

²⁶ Studie- och yrkesvägledarna är inte en lagstadgad del av elevhälsan. Det är rektorsbeslut om studie och yrkesvägledare ska ingå i elevhälsoteamet.

4 Kunskaper, bedömning och betyg

Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning. Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i grupp som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskapsformerna fakta, förståelse, färdigheter och förtrogenhet.²⁷

Alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.²⁸

4.1 Elevens lärande och personliga utveckling

I detta avsnitt beskrivs hur skolorna arbetar, organiserar och skapar förutsättningar för elevens lärande och utveckling. Avsnittet behandlar rektors ansvar för att:

- lärarna anpassar undervisningens upplägg, innehåll och arbetsformer efter elevernas skiftande behov och förutsättningar.
- undervisningen [...] utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd och andra stödåtgärder som de behöver.
- skolan i dialog med eleven upprättar en individuell studieplan för varje elev och reviderar den vid behov.
- vårdnadshavare får insyn i elevernas skolgång.

I tabell 5, 6, 7 och 8 visas en sammanställning av de områden skolorna arbetat med, syftet med arbetet samt pågående insatser kopplat till elevens lärande och

²⁷ Läroplan (GySär13) för anpassade gymnasieskolan - Skolverket

²⁸ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 2 §

personliga utveckling. De sammanställda insatserna kan skilja sig åt mellan skolorna vad gäller såväl innehåll som omfång.

I tabell 5 presenteras skolornas arbete med att synliggöra elevens utveckling under pågående lärande.

Tabell 5 Synliggöra elevens utveckling under pågående lärande

Område	Synliggöra elevens utveckling under pågående lärande
Syfte	<ul style="list-style-type: none"> • Synliggöra elevens utveckling och behov • Skapa snabbare förändring i undervisning, anpassningar och insatser utifrån identifierade behov • Skapa tydligare underlag för kommunikation om elevens lärande och kunskapsprogression • Åskådliggöra och skapa samsyn i kollegiet kring elevernas kunskapsprogression
Insatser och genomförande Personalnivå	<ul style="list-style-type: none"> • Programkonferenser för nationella programmen där skolans personal följer elevens utveckling och analyserar undervisningen. • Klasskonferenser på individuellt program för att följa elevernas kunskapsutveckling på individnivå (Valdemarsro gymnasium). • Utbildningsinsatser med fokus på formativt lärande inom ramen för Samverkan för bästa skola (Valdemarsro gymnasium).
Insatser och genomförande Elevnivå	<ul style="list-style-type: none"> • Formativa undervisningsprocesser där eleven får möjlighet att visa sina kunskaper med löpande återkoppling för att främja lärandet. • Avstämningar av kunskaper i ämnen i början och slutet av ett område för att synliggöra progression för eleven. • Kontinuerliga uppföljningssamtal mellan lärare och elev med fokus på elevens progression i sina ämnen. • Progressionsuppföljning utifrån kunskapskvalitet med hjälp av verktyget utvecklingstrappan (Valdemarsro gymnasium). • Coachande förhållningssätt i praktiska moment i yrkesämnen.

I tabell 6 presenteras skolornas arbete inom området utveckling av lärmiljöer.

Tabell 6 Utveckling av lärmiljöer

Område	Utveckling av lärmiljöer
Syfte	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla lärarnas kompetens att anpassa undervisning, uppgifter och material utifrån elevernas behov och sätt att lära • Fånga upp lärarnas reflektioner och analys från undervisningen
Insatser och genomförande Lärarnivå	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetensutveckling i form av tematiserade träffar och externa utbildningar inom relevanta områden. • Systematiskt återkommande lärkonferenser där framgångs- respektive begränsande faktorer i undervisningen synliggörs och utvecklas. • Kollegialt lärande om gemensamma förhållningssätt. • Praktisk tillämpning och utprovning av överenskomna metoder i klassrummen. • Auskultationer och dialog om lärdomar utifrån olika didaktiska upplägg av undervisningen. • Analysmall i lärportal, vilken synliggör lärandemål och möjliggör kvalitativt kollegialt utvecklingsarbete (Valdemarsro gymnasium).
Insatser och genomförande Elevnivå	<ul style="list-style-type: none"> • Gemensam lektionsstruktur av undervisningen för att öka igenkänningen för eleverna. • Mål som fokuserar på lärandet i undervisningen och möjliggör för eleverna att träna på självständighet (Valdemarsro gymnasium). • Varierade arbetsformer, vilket ger eleverna möjlighet att utveckla olika strategier för sitt lärande. • Aktiv långsamhet: ett förhållningssätt där läraren balanserar sitt stöd till eleven i inlärningsituationen. Låta lärandet ta tid och inte ingripa för tidigt. Eleven utvecklar självständighet. (Valdemarsro gymnasium). • Praktisknära undervisning och tydliga attribut som är verklighetstroga och tydliggör kopplingen mellan skola och samhälle. • Synliggjorda kopplingar mellan lektioner både inom och mellan ämnen.

I tabell 7 presenteras det närvarofrämjande och trygghetsskapande arbetet på skolorna.

Tabell 7 Närvarofrämjande och trygghetsskapande arbete

Område	Närvarofrämjande och trygghetsskapande arbete
Syfte	<ul style="list-style-type: none"> • Främja elevens kunskapsutveckling genom ökad närvaro i skolan samt ökad trivsel och trygghet • Skapa trygghet i gemensamma ytor
Insatser och genomförande	<ul style="list-style-type: none"> • Närvaroteam bestående av skolledning, skolkurator, elevkoordinator och socialpedagog (Malmö Restaurangskola). • Kontinuerlig uppföljning på gruppnivå och individnivå i arbetslag och närvaroteam. • Arbete med närvarotrappa/frånvarotrappa som en del av mentorsuppdraget. • Frånvaroutredningar vid problematisk skolfrånvaro. • Enskilda samtal med elev för att följa upp frånvaro. • Uppföljning av likabehandlingsarbetet på skolan följt av identifiering av utvecklingsinsatser. • Vidareutveckling av skolans rutin mot kränkande behandling. • Gemensamt fokus på att skapa och upprätthålla en studiemiljö som främjar trygga och respektfulla relationer. • Samtal med förstaårselever om trivsel, trygghet, närvaro, socialt och psykiskt mående samt förväntningar på gymnasietiden och framtiden (Trivselkollen, Valdemarsro gymnasium). • Riktad ökad vuxennärvaro under kritiska perioder och kritiska platser på skolan.

I tabell 8 synliggörs Valdemarsro gymnasiums arbete inom området förbereda eleven för ”Dag 1 år 5”.

Tabell 8 Förbereda eleven för "Dag 1 år 5"

Område	Förbereda eleven för "Dag 1 år 5"
Syfte	<ul style="list-style-type: none"> • Förbereda eleven inför utmaningar efter avslutad utbildning • Öka elevens måluppfyllelse • Öka elevens självständighet • Utveckla elevens förmåga att finna sina uttryckssätt • Utveckla elevernas förmåga att lära av varandra
Insatser och genomförande	<ul style="list-style-type: none"> • Årshjul för kontinuerlig uppföljning av målen. • Fyraårshjul med tematisk undervisning för elever på individuella programmet. • Pedagogiska forum om elevens lärande och uppföljning av undervisningen, vilket ger underlag till rektors styrning. • Fokus på det livslånga lärandet och hållbara kompetenser som eleverna kan nyttja i andra miljöer än i undervisningssammanhang. • "Vuxengruppen" i årskurs 4 på individuella programmet där eleverna åker på studiebesök till daglig verksamhet, anpassad kommunal vuxenutbildning och arbetsplatser. • Arbetssätt och undervisningsformer vilka främjar självständighet och lärande mellan elever.

Utöver de insatser som beskrivits i tabellerna ovan arbetar personalen vid samtliga anpassade gymnasieskolor på ett medvetet sätt med ledning och stimulans.

Inför skolstart år 1 träffar elev och vårdshavare biträdande rektor och mentor för att samtala om elevens skolgång. En individuell studieplan upprättas för varje elev i samband med att studierna inleds. Den individuella studieplanen följs upp regelbundet och revideras vid behov.

Skolorna har kontinuerlig kontakt med vårdnadshavarna under terminerna utifrån överenskommen frekvens. Utvecklingssamtal genomförs två gånger per år av ansvarig mentor. Lärare eller elevassistenter deltar utifrån behov. Samtalet utgår från elevens individuella studieplan.

4.2 Extra anpassningar

Rektor ansvarar enligt skollag och läroplan för att elever får tillgång till extra anpassningar och särskilt stöd.

Med extra anpassningar avses en mindre ingripande stödinsats, som normalt är möjlig att genomföra för lärare och övrig skolpersonal inom ramen för den

ordinarie undervisningen. Extra anpassningar görs för enskild elev. Det är även möjligt att genomföra anpassningar på gruppnivå.²⁹ Tabell 9 visar skolornas professionsövergripande arbete med extra anpassningar.

Tabell 9 Professionsövergripande arbete med extra anpassningar

Område	Professionsövergripande arbete med extra anpassningar
Syfte	<ul style="list-style-type: none"> • Identifiera elevers behov av anpassningar • Öka kompetensen i kollegiet • Generera underlag för utvärdering och analyser av arbetet
Insatser och genomförande	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarig specialpedagog sammanställer informationen från övergångshandlingar och förmedlar till undervisade lärare. • Avstämningsmöte mellan samtliga nya elever på skolan och specialpedagog. • Elevers behov av extra anpassningar identifieras i relation till elevens lärmiljö i dialog mellan lärare, elevassistenter, närmsta chef och elev/vårdnadshavare (Valdemarsro gymnasium). • Samplanering och arbetslagsmöten för kollegialt stöd i specialpedagogiska frågor.
Dokumentation Uppföljning Utvärdering	<ul style="list-style-type: none"> • Mall för dokumentation av extra anpassningar • Generell anpassning utifrån dokumenterad funktionsnedsättning synliggörs i, "Gruppviss sammanställning av elevs behov". • Extra anpassningar följs upp löpande av specialpedagog och lärare vid olika tillfällen – programkonferens, klasskonferens, klassmöten, möten mellan EHT och mentor – och revideras vid behov. • Med utgångspunkt i elevens kunskapsutveckling utvärderas effekten av elevens stöd.

Utöver satsningar på professionsövergripande arbete arbetar den pedagogiska personalen med extra anpassningar i undervisningen, vilket tabell 10 visar.

²⁹ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 5 §

Tabell 10 Extra anpassningar i undervisningen

Område	Extra anpassningar i undervisningen
Syfte	<ul style="list-style-type: none">• Skapa förutsättningar för alla elever att nå så långt som möjligt i sin utveckling och sitt lärande
Insatser och genomförande Elevnivå	<ul style="list-style-type: none">• Enskilda arbetsplatser och hörselkåpor.• Individuellt kommunikationsschema.• Extra förberedelser av strukturer eller innehåll inför lektionen samt anpassade uppgifter.• Inlästa texter eller instruktioner.

Specialpedagogiskt stöd används vid utformning av adekvata anpassningar inom ordinarie undervisning. Individuella planer görs för alla elever. Anpassningarna dokumenteras och delas med berörda samt finns tillgängliga i elevernas klassrum och i skolornas lärportal.

I kommande avsnitt beskrivs hur de anpassade gymnasieskolorna har arbetat med särskilt stöd och åtgärdsprogram.

4.3 Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Om inte extra anpassningar är tillräckliga sker en utredning av eventuellt behov av särskilt stöd. Särskilt stöd är insatser av mer ingripande karaktär för en elev och beslutas av rektorn i ett åtgärdsprogram. Det särskilda stödet är insatser som normalt inte är möjliga att genomföra för lärare och övrig skolpersonal inom ramen för den ordinarie undervisningen. Särskilt stöd ska vanligtvis ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet.³⁰

Åtgärdsprogrammet, som beslutas av rektor, är ett dokument där det framgår vilket/vilka behov av särskilt stöd eleven har och hur stödbehovet ska tillgodoses. Åtgärdsprogrammet är ett viktigt dokument ur ett rättssäkerhets- och likvärdighetsperspektiv.³¹

Nämndens anpassade gymnasieskolor har arbetat fram en struktur för elever som är i behov av särskilt stöd. Samtliga skolor har väl fungerande rutiner för uppföljning av insatta åtgärder där eleven är delaktig och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta.

³⁰ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 6-12 §§

³¹ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 2 kap 9 §, 28 kap 16 §

Utifrån rekommendationer till nämnd i Stadsrevisionens granskning av arbetet med särskilt stöd hösten 2022, har arbetet även fortsatt under läsåret 2023/2024. Insatserna är presenterade i tabell 11.

Tabell 11 Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Område	Särskilt stöd och åtgärdsprogram
Syfte	<ul style="list-style-type: none">• Utveckla kunskap och kompetens kring särskilt stöd och åtgärdsprogram med koppling till skollag och utredning
Insatser och genomförande	<ul style="list-style-type: none">• Utbildning av skolornas elevhälsoteam (EHT) och skollledning med fokus på särskilt stöd och åtgärdsprogram kopplat till skollag, rutiner och Prorenata.• Utbildning för nämnd om skollagsskrivningar kring stöd utförda av personal från avdelningen Elevhälsa och samordning (EoS) samt jurister från avdelningen Hållbarhet och nämnd (HoN).• Obligatorisk utbildning i utredningskompetens för nyanställd specialpedagogisk personal.• Nätverksträffar för specialpedagoger och speciallärare med fokus på arbetet med utredning.• Uppföljning av skolornas arbete med stöd i samband med verksamhetsbesök utförda av EoS.

4.4 Resultat och analys

På de nationella programmen i den anpassade gymnasieskolan får eleverna betyg på varje avslutad kurs och på gymnasiearbetet. Betygsskalan har fem steg: A, B, C, D och E. Om eleven inte klarar kraven för betyget E, får eleven inget betyg eftersom betyget F inte används i den anpassade gymnasieskolan. På det individuella programmet läser elever inte ämnen, som till exempel samhällskunskap, utan i stället ämnesområden, som individ och samhälle. Elevens prestationer betygssätts inte. I stället gör varje lärare bedömningar utifrån nationella krav för grundläggande respektive fördjupade kunskaper.

Efter att eleven avslutat ett nationellt eller individuellt program i anpassad gymnasieskola utfärdas ett gymnasieskolebevis.

4.4.1 Individuella programmet

Elev på individuellt program kan läsa enstaka ämnen avsedda för nationella program och får då betyg. Det är dock ovanligt. Under läsåret 2023/2024 tog fem elever på det individuella programmet ett betyg.

4.4.2 Nationella programmen

Tabell 12 visar betygsfördelningen på de nationella programmen över tid för elever som har tagit minst ett betyg under respektive läsår oavsett årskurs, program och skolenhet. Betygsfördelningen på de nationella programmen är stabil över tid. Statistiken är inhämtad från Malmö stad.

Tabell 12. Betygsfördelning för den anpassade gymnasieskolans nationella program över tid, oavsett årskurs, program och skolenhet (källa: Malmö stad).

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
A	11%	10%	7%	8%	6%
B	13%	19%	21%	18%	18%
C	30%	36%	34%	33%	35%
D	19%	17%	18%	18%	18%
E	26%	18%	20%	24%	23%
Antal betyg	896	883	910	971	899
Antal elever	88	76	82	107	125

Det sammantagna elevantalet på anpassad gymnasieskola medför att enskilda individers prestation kan få påverkan på betygsfördelningen. Det går därmed inte att göra en jämförelse mellan olika år. Tabellen syftar inte till att mäta kvalitet mellan år utan används som en indikator för att tidigt identifiera potentiella trender för att kunna sätta in insatser vid behov.

Totalt 28 elever gått ut nationellt program på anpassad gymnasieskola läsåret 2023/2024. 25 elever har gått fullständigt program på 2500 poäng och fått gymnasiebevis. 3 elever har gått reducerat program där rektor fattade beslut om färre antal poäng inom ramen för åtgärdsprogram. Alla avgångselever har fullföljt sin planering i enlighet med individuell studieplan. För mer information om enskilda skolor se Bilaga 1.

Tabell 13 visar närvaro, frånvaro och ogiltig frånvaro inom den anpassade gymnasieskolan i Malmö stad, uppdelad på skolenhet och program. Statistiken är inhämtad från Malmö stad. Närvaro bedöms vara den enskilt viktigaste faktorn för hur väl eleverna på de nationella programmen lyckas med sina studier. Det gäller såväl möjligheten för eleverna att uppnå betyg som möjligheten att genomföra utbildningens arbetsplatsförlagda lärande.

Tabell 13. Närvaro och frånvaro läsåret 2023/2024, per skola och program (källa: Malmö stad).

	Närvaro	Frånvaro	Ogiltig frånvaro	Antal elever
Malmö Idrottsgymnasium				
Programmet för hälsa, vård och omsorg	82%	18%	3%	23
Malmö Restaurangskola	Närvaro	Frånvaro	Ogiltig frånvaro	Antal elever
Programmet för hotell, restaurang och bageri	71%	29%	17%	28
Valdemarsro gymnasium	Närvaro	Frånvaro	Ogiltig frånvaro	Antal elever
Programmet för administration, handel och varuhantering	68%	32%	17%	25
Programmet för estetiska verksamheter	74%	26%	15%	22
Programmet för fastighet, anläggning och byggnation	66%	34%	22%	29
Programmet för hälsa, vård och omsorg	75%	25%	7%	17

Av tabellen framgår att det finns stora skillnader i frånvaro mellan olika program. Den ogiltiga frånvaron utgör en förhållandevis stor del av den totala frånvaron på flera av programmen. Programmet för hälsa, vård och omsorg har en lägre andel ogiltig frånvaro än andra program, både på Malmö Idrottsgymnasium och på Valdemarsro gymnasium.

Det bör noteras att eleverna är få till antalet på alla program. Enskilda individers frånvaro kan därmed få en stor påverkan på det presenterade resultatet för ett enskilt program.

Av kvalitetsrapporterna framgår att den ogiltiga frånvaron kan kopplas till enskilda frånvarotillfällen. Eleven kommer till skolan, men går inte på alla lektioner. För att motverka detta nya fenomen på anpassad gymnasieskola arbetar lärare och elevhälsopersonal bland annat med riktade insatser kring gruppaktiviteter för ökad upplevelse av grupptillhörighet och med dagliga morgonrutiner med mentorstid på bestämd plats.

5 Utbildningsval – arbete och samhällsliv

Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och samhället i övrigt.³²

³² Läroplan (GySär13) för anpassade gymnasieskolan - Skolverket

Nämndens övergripande mål är att alla elever når målen för sin utbildning och uppnår självförsörjning. För att möjliggöra för en enskild elev att uppnå sina mål, genomförs insatser på såväl verksamhetsnivå som aggregerad nivå.

Rektor ansvarar för att:

- skolan ger varje elev stöd vid det arbetsplatsförlagda lärandet.
- skolan ger varje elev stöd inför övergången till arbetslivet.

Skolorna har ett övergripande fokus på hållbara övergångar från anpassad gymnasieskola till vidarestudier eller annan sysselsättning. Studie- och yrkesvägledarna arbetar tillsammans med lärare för att skapa förutsättningar för övergång till sysselsättning (anställning, praktik, daglig verksamhet och vidare studier). Tabell 14 visar skolornas arbete inom området arbete och samhällsliv under läsåret 2023/2024.

Tabell 14 Elevens väg ut i sysselsättning

Område	Elevens väg ut i sysselsättning
Syfte	<ul style="list-style-type: none"> • Inspirera, motivera och informera om möjliga framtidsvägar • Fokusera på det livslånga lärandet och hållbara kompetenser • Skapa samsyn kring arbetsplatsförlagt lärande (apl)
Insatser och genomförande	<ul style="list-style-type: none"> • Årshjul med aktiviteter för studie- och yrkesvägledare. • ”Lära känna”-frukost mellan studie- och yrkesvägledaren och elever (Malmö Restaurangskola). • Nära samarbete mellan elev, vårdnadshavare, studie- och yrkesvägledare och specialpedagog för att ge eleven det stöd hen behöver. • Information inför apl eller praktik om arbetsmarknadens krav och förväntningar. • Gemensamt fokus i personalgruppen på det livslånga lärandet och hållbara kompetenser som eleverna kan nyttja i andra miljöer än i undervisningssammanhang (Valdemarsro gymnasium). • Besök på kommande apl-plats tillsammans med apl-ansvarig. • Apl-samordnare som tillsammans med mentorerna följer upp och utvärderar apl-platserna efter varje apl-period. • ”Vuxengruppen” i årskurs 4 på individuella programmet, vilken åker på studiebesök på daglig verksamhet och anpassad kommunal vuxenutbildning (Valdemarsro gymnasium). • Samarbete med Samstart, ett EU-finansierat projekt med mål att öka möjligheterna för unga med funktionsnedsättning att få en bra övergång från skola till arbetsliv. • Årlig framtidsmässa för elever i år 4, vilken genomförs med inbjudna medarrangörer för att öka tillgängligheten (Valdemarsro gymnasium).

Skolorna gör anpassningar för de elever som har utmaningar att klara arbetsplatsförlagt lärande (apl). Det har bland annat identifierats att personal från skolorna, exempelvis elevassistenter, vid vissa tillfällen behöver följa med eleven för stöttning på apl. Arbetsförmedlingens skolsamverkan och LSS verkar för att kompensera för elevernas funktionsnedsättning på exempelvis arbetsmarknaden. Tabell 15 visar tillgång till apl-platser på de anpassade gymnasieskolorna.

Tabell 15. Tillgång till apl-platser för elever inom anpassat gymnasium

Skolenhet	Antal elever med apl-platser	Antal apl-platser
Malmö Idrottsgymnasium	16	12
Malmö Restaurangskola	8	8
Valdemarsro gymnasium	75	98

Tillgången till apl-platser skiljer sig åt mellan skolorna. Malmö Idrottsgymnasium har sex fasta platser inom hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen. Resterande sex platser är inte permanenta. För att samtliga elever ska erhålla apl, nyttjas vissa apl-platser av flera elever. Malmö Restaurangskola har haft apl-platser för alla elever som ska genomföra apl. Valdemarsro gymnasium har under året utökat sina apl-platser genom ett fördjupat samarbete med flera av stadens förvaltningar. Under läsåret 2023/2024 fanns tillgång till apl-platser för 98 elever, fördelat på 50 arbetsplatser. Av dessa apl-platser nyttjades 75 stycken.

5.1 Resultat

Andelen elever under läsåret 2023/2024 med planerad sysselsättning efter avslutade studier varierar mellan olika skolenheter, vilket framkommer av Tabell 16. Resultatet som presenteras i tabellen är beräknat enligt nämndens uppföljningsindikatorer som började användas 2023. Planerad sysselsättning definieras som anställning, praktik, daglig verksamhet eller vidare studier. Resultatet är inte uppdelat på programtyper utan beräknas oavsett programtyp.

Tabell 16. Avgångselever läsåret 2023/2024 med planerad sysselsättning (anställning, praktik, daglig verksamhet eller vidare studier) efter avslutade studier oavsett programtyp.

	Malmö Idrottsgymnasium	Malmö Restaurangskola	Valdemarsro gymnasium	Totalt antal elever
Flickor med (utan) planerad sysselsättning	2	4 (1)	8 (1)	16 (2)
Pojkar med (utan) planerad sysselsättning	2 (1)	3	23 (1)	29 (2)
Totalt antal elever med (utan) planerad sysselsättning	4 (1)	7 (1)	31 (2)	42 (4)

6 Avslutande kommentarer

I detta avsnitt presenteras en sammanfattning av skolornas och nämndens arbete med organisation och utbud, fortsatt utveckling av det kompensatoriska uppdraget samt elevens väg ut i sysselsättning. I avsnittet summeras utvecklingsområdena för 2023/2024: närvarofrämjande och trygghetsskapande arbete samt formativt lärande. Avslutningsvis presenteras de identifierade utvecklingsområdena för kommande läsår: (1) närvarofrämjande och trygghetsskapande arbete, (2) fokus lärandeprocessen och (3) elevers ökade delaktighet.

6.1 Organisation och utbud

Nämndens fokus på dimensionering av gymnasiala utbildningsplatser har bidragit till ett ökat antal platser inom anpassad gymnasieskola. Jämfört med läsåret 2022/2023 gick 14 fler elever på Malmö stads anpassade gymnasieskolor under läsåret år 2023/2024, vilket är en ökning med 6 procent. Föregående år ökade andelen elever med 12 procent, vilket motsvarar 26 elever. Dimensionering och utbud påverkas, bland annat, av demografiprognoser och sökmönster. Antagningsstatistiken för läsåret 2024/2025 tyder på en fortsatt ökning i antal sökande och mottagna elever på Malmö stads anpassade gymnasieskolor.

Antagningsstatistik visar att fler elever söker till ett nationellt program. En bakomliggande orsak till att ökningen skett främst till de nationella programmen bedöms vara den anpassade grundskolans omstrukturering av gruppindelning. Tidigare var eleverna indelade i tre grupper utifrån behov av stöd. Sedan omstruktureringen är eleverna indelade i två grupper utifrån om de läser ämnesområde eller ämne. Elever tenderar att utgå från val av ämnesområde eller ämne även vid sitt gymnasieval. Elever som haft en studiegång med omfattande anpassningar på grundskolan, erbjuds inte motsvarande anpassningar på ett nationellt program. Anpassningar av omfattande karaktär erbjuds inom den anpassade gymnasieskolan på det individuella programmet. Kontinuerlig dialog förs med studie- och yrkesvägledarna på grundskoleförvaltningen kring hur elevers valkompetens kan stärkas för att säkerställa att enskild elevs studiesituation på gymnasieutbildningen möter elevens stödbehov.

När de nationella programmen och det individuella programmet finns på samma skolenhet ökar möjligheten till flexibla lösningar för enskild elev. En

elev som är inskriven på det individuella programmet kan läsa ämnen som erbjuds på de nationella programmen på skolenheten. Det finns även möjlighet för elev att byta programtyp vid behov, vilken kan förebygga avbrott.

6.2 Fortsatt utveckling av det kompensatoriska uppdraget

Skolans kompensatoriska uppdrag innebär att alla elever ska få möjlighet att nå så långt som möjligt och att skolan ska kompensera för elevers olika förutsättningar och behov. I skollagen föreskrivs att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig. Hänsyn ska tas till de enskilda elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Det finns också olika vägar för att nå målen. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen.

Skolorna har under läsåret prioriterat likvärdig och individanpassad utbildning. Aktiviteterna presenteras i tabell 4, 9 och 10. Digitala lärresurser, verktyg och system, bidrar till att öka elevernas förutsättningar för delaktighet, självständighet och kommunikation. Skolorna har även skapat förutsättningar för kollegiala forum med fokus på likvärdighet och bedömning, vilket gett en ökad grad av samsyn och fler framåtsyftande diskussioner.

Det fortlöpande professionsövergripande samarbetet mellan elevhälsopersonal och lärare har bidragit till utveckling av undervisningspraktiker som möter eleverna utifrån deras behov. I samtliga skolors kvalitetsrapporter lyfts uppföljning av extra anpassningar på arbetslagsnivå som en framgångsfaktor i likvärdighetsarbetet.

6.3 Elevens väg ut i sysselsättning

Inom nämndens prioritering av hållbara övergångar, har ett särskilt fokus varit övergången från anpassad gymnasieskola till arbetsliv. Det arbetsplatsförlagda lärandet och praktik utgör centrala förutsättningar för elevernas möjligheter till vidaregång efter genomförda studier. Resultatet för planerad sysselsättning efter utbildningen visar att skolorna har varit framgångsrika i att göra en planering så att flertalet elever har en känd aktivitet efter avslutade studier.

Kvalitetsrapporterna visar att med ökat stöd ute på arbetsplatserna och ett mer strategiskt samarbete med varaktiga apl-platser och praktikplatser³³, ökar elevernas möjligheter att tillgodogöra sig värdefulla kunskaper om arbetslivet. Den praktiktäna undervisningen på skolan är en framgångsfaktor för att utveckla såväl elevernas självständighet som deras arbetsförmåga och kompetens. Skolorna har skapat stimulerande lärmiljöer för den praktiktäna undervisningen i form av exempelvis träningslägenheter, metodrum och interaktiva installationer för sinnesupplevelser oavsett kroppens funktion, förmågor och behov.

En framgångsfaktor för hög andel elever med planerad sysselsättning är tillgång till fungerande apl- och praktikplatser under utbildningen samt elevens syn på daglig verksamhet. Under 2023/2024 har studie- och yrkesvägledare vidareutvecklat arbetet med vägledning tillsammans med lärare och kuratorer.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ingår en ny överenskommelse om skolmat med serviceförvaltningen. Överenskommelsen inkluderar ett gemensamt utvecklingsområde gällande apl-platser på Malmö stads skolrestauranger.

Malmö Idrottsgymnasium har ett pågående utvecklingsarbete som ska säkerställa långsiktigt samarbete med fler arbetsplatser. Långsiktighet är en viktig faktor i att säkerställa kvaliteten på apl.

Förutsättningarna mellan skolorna skiljer sig åt. Valdemarsros gymnasium har en heltidsanställd apl-samordnare som både anskaffar apl- och praktikplatser, och har uppdrag att stärka och bygga relationer med arbetsgivare och arbetsplatser. Valdemarsro gymnasium har även ett nära samarbete med daglig verksamhet, vilket bidrar till en medvetenhet hos eleven kring sina förutsättningar och behov av stöd. Samarbetet bedöms påverka elevens inställning till verksamheten. De elever som genomför sin utbildning på skolor där även gymnasieskola finns, ser sällan daglig verksamhet som ett alternativ till planerad sysselsättning efter avslutad utbildning. När man studerat integrerat med gymnasieskolan identifierar man sig i regel inte med daglig verksamhet.

Ett fördjupat förvaltningsövergripande arbete kring anskaffning av apl-platser ska bidra till ökade förutsättningar för eleverna att genomföra det arbetsplatsförlagda lärandet.

³³ Elever som av olika anledningar inte kan genomföra ett arbetsplatsförlagt lärande har möjlighet att få praktik på en arbetsplats med stöd av personal från skolan.

6.4 Skolornas identifierade utvecklingsområden inför läsåret

Inför läsåret 2023/2024 identifierades tre övergripande utvecklingsområden i kvalitetsrapporterna: närvarofrämjande och trygghetsskapande arbete, formativt lärande samt elevers ökade delaktighet; det sistnämnda området redovisades i rapporten **Elevers upplevelse av sin utbildning** (GYVF-2024-2245). Skolorna har genom olika insatser arbetat med förbättringar inom dessa områden under läsåret.

6.4.1 Närvarofrämjande och trygghetsskapande arbete

Skolornas arbete med närvarofrämjande arbete har fortsatt under läsåret. Insatserna som beskrivs i tabell 7 är nära sammankopplade med det trygghetsskapande arbetet. En viktig åtgärd för att öka närvaron är fokus på att bygga goda och trygga relationer till eleverna. Skolornas närvaroteam arbetar förebyggande genom att snabbt fånga upp elever med hög skolfrånvaro samt genomför frånvaroutredningar. Närvaroteamen är länken mellan elev, vårdnadshavare, mentor och elevhälsoteam.

På Malmö Restaurangskola har användningen av frånvaroregistreringssystemet förbättrats, vilket lett till att fler fall av ogiltig frånvaro har synliggjorts. I samband med systemanvändandet har flertalet åtgärder vidtagits, exempelvis revidering av skolans frånvarorutin.

Antal avbrott och stor frånvaro är en utmaning för kunskapsutvecklingen och den övergripande måluppfyllelsen. I skolornas kvalitetsrapporter påvisas en stark koppling mellan frånvaro, psykisk ohälsa och en lång negativ skolerfarenhet. Skolorna arbetar på varierande sätt för att möjliggöra för eleverna att lyckas i skolan. En kartläggning under läsåret 2023/2024 har lett till att Valdemarsro gymnasium under läsåret 2024/2025 kommer att genomföra ett projekt riktat mot eleverna på nationella program. Projektet fokuserar på normbrytande beteende hos elever som befinner sig på skolan men inte deltar på lektioner. Skolan har projektanställt en socialpedagog.

Elevassisterna som arbetar på nationella program kommer att genomgå en utbildning utifrån materialet **Machofabriken**³⁴. Utbildningen, som leds av avdelningen för elevhälsa och samordning (EoS), kommer även att genomföras på Malmö Idrottsgymnasium.

Kvalitetsrapporter från skolor med flera skolformer belyser vikten av att vara uppmärksam på att elever i den anpassade gymnasieskolan inte påverkas av enstaka elever vars val får en negativ påverkan på skolarbete och fritid. Skolorna arbetar för att garantera en trygg anpassad gymnasieskola. En framgångsfaktor i det förebyggande och närvarofrämjande arbetet är en sammanhållen och känd miljö för eleven, både i det fysiska rummet och i det pedagogiska. Ett exempel är Malmö Idrottsgymnasiums arbete där eleverna har egen ingång, eget klassrum, en grupp, enkla strukturer med teori på förmiddagen och praktiska moment på eftermiddagen. Skolan serverar även frukost.

Det föreligger hög korrelation mellan närvaro och andelen elever som slutfört ett fullständigt program med gymnasieskolebevis. Detta medför att skolorna kommer att fokusera på det närvarofrämjande arbetet läsåret 2024/2025.

6.4.2 Formativt lärande

Skolornas satsningar inom området formativt lärande innefattar flera delområden, vars aktiviteter redovisas i tabell 5 och 6. I arbetet med att synliggöra elevens utveckling har skolorna skapat en god organisation för att systematiskt kunna följa elevens kunskapsutveckling samt möjliggöra för analys av undervisningen.

I den anpassade gymnasieskolan har betygen i de flesta fall inte någon direkt betydelse för vidare studier eller yrkesliv och därför behöver elevens progression synliggöras på andra sätt. Ett formativt arbete med tydliga lärandemål, som gör lärande synligt för elev och lärare, är således av vikt.

Samtliga skolor har haft fokus på utveckling av den formativa undervisningsprocessen. Det har skett genom kollegialt lärande, praktisk tillämpning och utprovning av överenskomna metoder i klassrummen samt auskultationer och dialog om lärdomar. Undervisningen har organiserats

³⁴ Machofabriken är ett metodmaterial för praktiskt arbete för jämställdhet och mot våld tillsammans med unga. Fokus ligger på normer för manlighet och hur de påverkar oss alla. Filmerna och övningarna erbjuder verktyg att utforska och reflektera kring förväntningar, attityder och begränsningar utifrån destruktiva könsroller.

utifrån formativa undervisningsprocesser och löpande återkoppling för att främja lärandet. Utbildningsinsatser inom ramen för Samverkan för bästa skola har på Valdemarsro gymnasium bidragit till ett tydligt fokus på kunskapsuppdraget och förstärkt synliggörandet av lärandet i verksamheten. Arbetet med lärandemål har lett till att elevassistenternas roll i undervisningen har förtydligats, vilket upplevs som en framgångsfaktor i undervisningspraktiken.

En annan viktig aspekt för elevers möjlighet att nå målen är en tillgänglig lärmiljö (se tabell 6). Lärmiljön har tillgängliggjorts genom bland annat gemensam och igenkännande lektionsstruktur av undervisningen, varierade arbetsformer samt praktikinära undervisning med verklighetstroga attribut.

En framgångsfaktor i arbetet på samtliga skolor är det relationella förhållningssättet, vilket bedöms ha stärkt elevernas kunskapsutveckling. Detta möjliggörs genom en förankrad samsyn i kollegiet kring relationsskapande, lärande och progression samt att eleverna möter ett fåtal pedagoger i undervisningssituationen. Kompetensutveckling har genomförts i form av tematiserade träffar och externa utbildningar inom relevanta områden.

I kvalitetsrapporterna framgår att övergången till den anpassade gymnasieskolan är omvälvande för de flesta elever. Samtliga skolor har välfungerande rutiner för mottagande av elever. Arbetet inleds efter första sökandet i februari. Övergångshandlingar och samtal med elev och vårdnadshavare är utgångspunkten i dels planering av undervisningen, dels elevens individuella studieplan. De individuella studieplanerna är centrala för att följa upp såväl progressionen i den unika elevens kunskapsutveckling som verksamhetens kvalitet. Etablerade strukturer och metoder samt olika forum för uppföljning – som programkonferenser, klasskonferenser och kontinuerliga samtal mellan lärare och elev – är navet i arbetet.

6.5 Skolornas identifierade utvecklingsområden för läsåret 2024/2025

Följande utvecklingsområden har identifierats i skolornas kvalitetsrapporter inför 2024/2025:

- **Närvarofrämjande och trygghetsskapande** arbete med syfte att: (1) utveckla processer och strukturer, vilka stödjer personalens närvarofrämjande arbete och (2) öka elevers närvaro i skolan för att stärka deras lärande och utveckling.

- **Fokus lärandeprocessen** med syfte att: (1) skapa likvärdighet i undervisningen, (2) stärka stödprocesserna, (3) skapa förutsättningar att tillsammans med elever synliggöra och följa elevens lärande och utveckling, (4) utveckla processer och strukturer som stödjer formativt lärande samt (5) vidareutveckla personalens bedömarkompetens.
- **Elevers ökade delaktighet** med syfte att: öka elevers möjlighet till delaktighet och inflytande över såväl undervisning som frågor som rör dem genom att (1) öka deras kunskap om demokratifrågor samt (2) skapa förutsättningar för reellt inflytande utifrån varje elevs behov. Arbetet följs upp i rapporten **Elevers upplevelse av sin utbildning**.

Identifierade framgångsfaktorer i kvalitetsrapporterna utgör en bas för skolornas fortsatta arbete. Elevernas utveckling mot sina mål och övergång till sysselsättning efter slutförd utbildning, uppnås genom fortlöpande förbättringsarbete på vetenskaplig grund. Erfarenheterna beprövas genom kollegialt samarbete i professionella lärgemenskaper på skolnivå samt genom samarbeten mellan skolorna och förvaltningen. De anpassade gymnasieskolorna tar del av varandras erfarenheter och utökar på så vis det gemensamma kunnandet.

Bilaga 1

Tabell A. Antal avgångselever i år 4 inom den anpassade gymnasieskolans nationella program som slutfört ett fullständigt program (2500 anpassad gymnasieskolepoäng och fått ett gymnasiebevis från anpassad gymnasieskola utfärdad). Antalet elever som slutfört ett reducerat program inom parentes. Källa: Malmö stad.

	Malmö Idrottsgymnasium	Malmö Restaurangskola	Valdemarsro gymnasium	Totalt antal elever
Flickor som slutfört fullständigt program (reducerat program)	2	3 (2)	3 (1)	8 (3)
Pojkar som slutfört fullständigt program (reducerat program)	3	3	11	17
Totalt antal elever som slutfört fullständigt program (reducerat program)	5	6 (2)	14 (1)	25 (3)